

A DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe: Olvasóvá nevelés óvodáskorban az apák szemszögéből – Egy kvalitatív kutatás segítségével

A dolgozatot készítő hallgató neve: Frigy Erna Ildikó

Szak, képzési szint és tagozat megnevezése: Neveléstudomány Mesterszak Olvasáspedagógia

Tanszék/Intézet (ahol a dolgozat készült) megnevezése: Anyanyelvi és Gyermek kultúra Tanszék

Belső témavezető: Dr. Gombos Péter általános campusfőigazgató-helyettes, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus

Kvalitatív vizsgálatra épülő diplomadolgozatom célkitűzése több, eddig számomra ismeretlen adat gyűjtése, elemzése volt az olvasóvá nevelés lehetőségeivel kapcsolatban az édesapák szemszögéből. Kíváncsi voltam adatközlési hajlandóságukra, gyermeküknek való olvasási szokásukra, az olvasás gyakoriságára, olvasási menüjükre, s tán még jobban a mindehhez fűződő érzelmi viszonyukra. A kutatás módszerül az interjút választottam, mivel az adatokon túl az információk mögött rejlő „miértekre”, okokra is kíváncsi voltam. A megkérdezett apukák gyermeküknek való olvasási szokása felülmulta az eddigi szakirodalmi adatok alapján elvárhatót, bár ezt az arányt magyarázhatja a felsőfokú végzettségű édesapák felülreprezentálása (7 édesapából 3-nak volt felsőfokú végzettsége). A megkérdezett édesapákból öt hetente legalább egyszer mesél gyermekének, egy kétnaponta, egy pedig – aki el se tudja képzelni estjének lezárását enélkül – naponta. Célul tűztem ki továbbá, hogy kvantifikálható adatok esetén megpróbáljak pár összehasonlítást tenni és azokat elemezni a 2017-es és 2019-es reprezentatív vizsgálati eredményekkel, bár tudom, hogy módszer és az adatközlők számának különbsége alapján az így nyert adatok még tájékozási pontként sem kezelhetők. Olvasási alkalmak tekintetében sok hasonlóságot találtam az eddigi reprezentatív vizsgálatokkal, viszont az olvasási menü esetén a várható hasonlóságon kívül nagyon érdekes palettabővüléssel is találkoztam (pl. a Harry

---

Potter olvasása óvodás gyermeknek). A vizsgálatom folytatási lehetőségeként ítélem meg a kvalitatív adatközlők elemszámának növelését, az ezzel járó adatváltoztatások elemzését, illetve, érdekes lenne kvantitatív eljárás alkalmazásával (kérdőív alkalmazásával) is „rámérni” ezen vizsgálati eredményekre, bár ez esetben a válaszok objektivitása – anyukák „háttérinstruálási” műveletei miatt – már kérdés lenne a számomra. A könnyen objektivizálható és összehasonlítható adatoknál azonban jobban érdekelt és érdekel, hogy a ritka interjúalanyok számára számító édesapák miként vélekednek a bontakozó literáció fontosságáról, és a mögöttes affektív tényezők feltárásaként milyen emlékeik fűzik magához a gyermekével való olvasáshoz. Nagyon jó érzés volt már az interjúkészítés közben hallani és utána elemezni, hogy azok az édesapák is milyen fontosnak vélik a gyermekük olvasó közegben való felnevelését, akik önmaguk nem, vagy csak korlátozottan veszik ki ebből közvetlenül a részüket.

Az olvasó nemzedék fennmaradásának gondolatába vetett hitem erősödött e vizsgálat közben, s hiszek abban, ha az olvasóvá nevelés mint érték továbböröklődik generációkon keresztül, s ebben az édesapák is szerepet vállalnak, akkor nemcsak olvasó, hanem gondolkodni tudó gyermekeket is nevelünk. Fontos, hogy ebben mindenki a maga szerepkörében támogató közeg legyen, s akkor talán a Máté-effektus metaforája – „Mert annak, akinek van, még adnak, hogy bőven legyen neki; akinek meg nincs, attól még amije van is, elveszik” (Mt 25.29) – kevesebb gyermekre, családra lesz igaz.